

Uitvoeringsnotitie Jongeren en Vrije Tijd 2010 en verder!

Inhoudsopgave

	Inleiding	3
1	(Extra) acties 2010	4
	Ontwikkelen jongerenwebsite	4
	Ontwikkelen monitoringsysteem	4
	Verkenning vrijetijdsaanbod op/na school	5
	Verkenning centraal informatiepunt jongeren	6
	Versterking culturele trapveldjes	6
	Uitwerking aanbevelingen visitatiecommissie jongerenwerk	7
	Uitgaansgelegenheden jongeren 18-	7
	Jongerenontmoetingsplekken openbare ruimte	8
	Ondersteuning multifunctioneel centrum jongerencultuur	9
	Stimuleren participatie jongeren	10
	Onderzoek jongeren met een beperking	10
2	Inzet langere termijn	13
	School als vind- en uitvoeringsplaats	13
	Geïntegreerd en innovatief aanbod	14
	Jeugdparticipatie en sociale activering	15
	Brede vrijetijdspas jongeren	15
3	Monitoring	16
3.1	Wat gaan we monitoren?	16
3.2	Hoe gaan we monitoren?	17
4	Gesubsidieerd vrije tijdsaanbod	18
4.1	Welzijn	18
4.2	Sport	20
4.3	Cultuur	22
4.4	Jongerenvoorzieningen in zelfbeheer	23
4.5	Onderwijs	24
4.6	Wijkactieplannen	25
5	Planning, organisatie, verantwoording, communicatie & participatie	26

Centraal in de visie op Jongeren en Vrije Tijd staat een positieve insteek van het vrijetijdsbeleid, gericht op talentontwikkeling, ontspanning en preventie. We komen niet pas in actie als jongeren op straat voor overlast zorgen, maar zetten in op een gevarieerd en aansprekend aanbod dat jongeren stimuleert hun vrije tijd op een leuke en zinvolle manier in te vullen, hun talenten te ontdekken en vaardigheden te ontwikkelen. Talenten en vaardigheden die ze ook in hun verdere leven kunnen benutten, bijvoorbeeld als ze de arbeidsmarkt op gaan. De beoogde effecten van het vrijetijdsbeleid zijn dat jongeren opgroeien tot fysiek, psychosociaal en emotioneel gezonde volwassenen die meedoen in de samenleving en dat verveling en overlast worden beperkt.

Inleiding

Op 1 oktober 2009 stelde de gemeenteraad de nota “Over chillen en participeren. Visie op Jongeren en Vrije tijd 2009–2012” vast.

Na de vaststelling zijn we voortvarend aan de slag gegaan. Als eerste zijn we gestart met de ontwikkeling van een brede jongerenwebsite: de belangrijkste wens van jongeren zelf. Samen met doelgroep en (gemeentelijke en niet-gemeentelijke) partijen denken we na over inhoud van en communicatie over deze site. Voor de site verzamelen we onder meer informatie over het Utrechtse vrijetijdsaanbod, voor de aan de site te koppelen database. Deze informatie is niet alleen belangrijk voor jongeren zelf, maar ook voor professionals. De site gaat half februari 2010 de lucht in. Maar ook op andere terreinen hebben we niet stilgezeten. Zo zijn we in gesprek met een drietal partijen over mogelijkheden van alcoholvrije feesten voor jongeren onder de 18 jaar (met meiden als nadrukkelijke aandachtsgroep). Aanleiding zijn diverse signalen, dat er voor deze groep weinig uitgaansgelegenheid zou zijn in Utrecht. Verder zijn we gestart met onderzoek naar behoefte aan en aanbod van vrije tijd voor jongeren met een beperking. Ook is een functionaris aangesteld die in overleg met het veld gaat zorgen voor een verdere uitwerking en concretisering van de aanbevelingen van de Visietatiecommissie Jongerenwerk (zoals die in hoofdlijn zijn opgenomen in de nota). Bij het schrijven van deze notitie waren we druk bezig met een expertmeeting over Jongerenvoorzieningen in zelfbeheer, die op 15 december 2009 heeft plaatsgevonden.

Hoewel we dus hard bezig zijn om de visie zoals neergelegd in de nota concreet ‘handen en voeten’ te geven, willen we tegelijkertijd niet overhaast te werk gaan. Doordat deze uitvoeringsnotitie snel volgt op de in het najaar vastgestelde visienota, is het nog niet altijd mogelijk om direct wijzigingen in het beleid aan te brengen of extra impulsen te geven¹. Om te voorkomen dat we de plank misslaan, is op een aantal vlakken eerst nadere verkenning en uitwerking nodig, voor we aan concrete maatregelen toe zijn. Bijvoorbeeld omdat we eerst meer moeten weten over het precieze probleem, de haalbaarheid of de benodigde randvoorwaarden. Omdat we willen dat de middelen die beschikbaar zijn voor vrije tijd ook daadwerkelijk een bijdrage leveren aan de in de vi-

sienota gestelde doelen (talentontwikkeling, ontspanning en preventie en we een goede samenwerking met de uitvoeringspartners in de stad hierbij als onmisbaar zien, vinden we in de slag van visie naar uitvoering niet alleen tempo, maar ook zorgvuldigheid en draagvlak van belang.

Vanzelfsprekend starten we al in 2010 op die terreinen waar helder is hoe we het beoogde doel kunnen bereiken met concrete acties (of zijn deze al in gang gezet). In de voorjaarsnota en de programmabegroting zullen jaarlijks de grote wijzigingen en/of intensiveringen worden aangegeven.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 beschrijven we de belangrijkste acties die we in 2010 ondernemen om de slag te maken van visie naar uitvoering. In hoofdstuk 2 geven we een doorkijkje naar de langere termijn. Hoofdstuk 3 beschrijft hoe we de komende jaren de vinger aan de pols houden om te bepalen of het ingezette beleid vruchten afwerpt. In hoofdstuk 4 treft u een overzicht van de belangrijkste inhoudelijke activiteiten op het gebied van vrije tijd, gefinancierd met reguliere en incidentele middelen vanuit de vakdisciplines sport, cultuur en welzijn. Aangevuld met extra gelden vanuit de wijkactieplannen en Programma Jeugd voor specifieke onderwerpen als jongerenvoorzieningen in zelfbeheer. Hoofdstuk 5 besluit met de planning, organisatie, verantwoording, communicatie & participatie.

¹ Dit is ook niet op alle vlakken nodig trouwens, want er is al veel aanbod dat prima aansluit bij de in de nota geformuleerde doelen, zie ook in de bijlage.

1 (Extra) acties 2010

Wat

1 Ontwikkeling van een brede jongerenwebsite met betrouwbare en actuele informatie over onder meer het vrijetijdsaanbod in de stad.

Daarnaast bevat de site informatie over andere voor jongeren relevante thema's als gezondheid, hulp, opleiding, werk, inkomen (nauwe afstemming site Jongerenloket).

Gelijktijdig met de ontwikkeling van de site bouwen we een (achterliggende) database waarin het beschikbare vrijetijdsaanbod in de stad wordt opgenomen.

2 Ontwikkeling monitoring-systeem. Zie voor meer informatie over de opzet hiervan hoofdstuk 3 van deze notitie.

Waarom

Jongeren hebben bij diverse gelegenheden laten weten dat er veel voor hen te doen is in Utrecht op vrije tijdsgebied, maar ook dat de informatie versnipperd is en ze het overzicht missen. Ze hebben behoefte aan actuele en betrouwbare informatie.

Om periodiek inzicht te hebben in de (match tussen) vraag en aanbod en in de bekendheid en het bereik van het vrijetijdsaanbod.

Doel

Zorgen dat jongeren beter op de hoogte zijn van het beschikbare vrijetijdsaanbod in de stad en er hierdoor ook meer gebruik van maken.

Nevendoel is dat we ook professionals in de stad een overzicht bieden van wat er allemaal te doen is, zodat ze naar elkaar kunnen verwijzen en elkaar op kunnen zoeken.

Meer sturing op aansluiting vraag en aanbod en kunnen sturen op achterblijvende groepen of nieuwe wensen.

Gereed

Okt. 2009:
Start ontwikkeling site

Feb. 2010:
Site online

Feb. – dec. 2010:
Doorontwikkeling site met meer functionaliteiten en completering van informatie.

Ontwikkeling indicatoren en meetinstrument eerste helft 2010.

Mrt. – apr. 2010:
Eerste meting aan vraagkant (bij jongeren).

Organisatie en kosten

Organisatie:
Projectleiding Programma Jeugd.

Uitvoering en aansturing externe partijen door gemengd samengestelde projectgroep. Externe partijen: Jongin (sitebouwer), St. Goede Grond en 'Van en Voor Jongeren' (dataverzameling). Jongeren (o.a. via U-shake) zijn actief betrokken: denken mee over naam, ontwerp, thema's, pr site.

Kosten:
Ca. 50.000 euro voor ontwikkeling plus personele inzet Programma Jeugd (projectleiding en ondersteuning) en andere afdelingen.

Organisatie:
Programma Jeugd samen met Afdeling Bestuursinformatie.

Kosten:
Ca. 20.000 euro, uit deelprogramma Jeugd en Vrije Tijd.

Wat	Waarom	Doel	Gereed	Organisatie en kosten
<p>3a Evaluatie jongerenwerk op school door Switch op Centraal College van 2007 tot heden en door Stade op het Wellantcollege, met als hoofdvragen: inhoudelijke meerwaarde en financiële haalbaarheid.</p>	<p>Afgelopen twee jaar is op het Centraal College (voorheen: Meerstroom) tijdens- en naschools jongerenwerk uitgevoerd door Switch. Om te kunnen besluiten over eventuele voortzetting en uitbreiding in het nieuwe schooljaar worden deze activiteiten nu geëvalueerd. In deze evaluatie wordt ook het jongerenwerk door Stade op het Wellantcollege meegenomen.</p> <p>Gezien de op korte termijn (voor de zomer) benodigde beslissing om komend schooljaar de subsidie wel of niet voort te zetten, beperkt deze evaluatie zich tot de twee genoemde scholen en het jongerenwerk.</p>	<p>Duidelijkheid over de wenselijkheid en (financiële) haalbaarheid van:</p> <p>a. jongerenwerk op school b. breder vrijetijdsaanbod op/ na school waarmee jongeren bereikt kunnen worden (zoals sociaal geïsoleerden/meiden) (zie ook lange termijnagenda hoofdstuk 2)</p>	<p>Mrt. 2010: Evaluatie jongerenwerk op school: maart 2010 gereed (met oog op besluitvorming over evt. voortzetting voor nieuwe schooljaar)</p>	<p>Organisatie: Opdrachtgeverschap voor de evaluatie jongerenwerk op school door Welzijnszaken, in overleg met Onderwijs en Programma Jeugd. Het onderzoek zelf wordt uitbesteed.</p> <p>Kosten: Ca. 25.000 euro, gezamenlijk te financieren door Welzijnszaken en Programma Jeugd.</p>
<p>3b Aansluitend een bredere verkenning van mogelijkheden voor vrijetijdsaanbod (cultuur sport, anders) op/na school (in het VMBO).</p>	<p>In een vervolgonderzoek kijken we niet alleen naar de mogelijkheden van jongerenwerk, maar ook van ander op-/naschools vrijetijdsaanbod (zoals sport, cultuur).</p>		<p>Bredere verkenning (in overleg met Onderwijs, Sport en Cultuur) start uiterlijk in de tweede helft 2010 en is eind 2010 gereed</p>	<p>Bredere verkenning: organisatie en kosten nu nog niet bekend. Te financieren uit reguliere personele kosten 2010.</p>

Wat

4 Nagaan wenselijkheid en haalbaarheid van een fysiek informatiepunt voor jongeren in het stadscentrum. Waar mogelijk aangehaakt bij een al bestaande voorziening.

5 Ondersteuning verdere versterking 'culturele trapveldjes in de wijken' zoals Jongeren-cultuurhuis Kanaleneiland, Stefanus of Cereol.

Waarom

Deze wens kwam uit de U-shake-raadpleging voor de nota naar voren.

'Culturele trapveldjes' zijn een instrument om de culturele participatie van (onder andere) jongeren te versterken en voor een deel van de jongeren de eerste stap voor talentontwikkeling op cultureel vlak. Een keten die loopt van herkennen, scouten, coachen tot presentaties (optredens e.d.). Hiermee wordt een verbinding gelegd naar stedelijke kunst- en cultuurinstellingen.

Doel

Weten hoe 'zwaar' deze wens weegt voor jongeren en onder welke voorwaarden deze te realiseren is.

Er is meer duidelijkheid nodig hoe breed en serieus deze wens bij jongeren leeft en wat de financiële en organisatorische haalbaarheid is.

'Culturele trapveldjes' in de wijken vormen een laagdrempelige manier voor jongeren (die niet vanzelf de weg weten of de stap durven te maken naar de gevestigde kunst- en cultuurinstellingen in de stad) om kennis te maken met cultuur en hun talenten op dit vlak te ontdekken en ontwikkelen.

Gereed

Start in de loop van 2010, gereed begin 2011.

Overleg met het veld en ontwikkeling van een nieuwe cultuurvisie vindt plaats in 2010.

Organisatie en kosten

Organisatie:
Programma Jeugd verkent in nauw overleg met o.a. Jongerenloket, Bibliotheek, Centrum voor Jeugd en Gezin, GG&GD, U-pasbureau en Projectorganisatie Stationsgebied mogelijkheden en haalbaarheid.

Kosten:
Verkenning uit reguliere personele budgetten.

Organisatie:
Trekkerij bij Culturele zaken, in samenwerking met Programma Jeugd (voor de doelgroep Jongeren).

Kosten:
Personele kosten overleg en visieontwikkeling in reguliere personeelsbudget Culturele Zaken en Programma Jeugd.

Wat

6 Verdere uitwerking aanbevelingen visitatiecommissie Jongerenwerk op vrijetijdsgebied, zoals in de Visienota Jongeren en vrije tijd op hoofdlijnen beschreven.

7 (Meer) veilige uitgaansmogelijkheden voor jongeren onder de 18 jaar (met speciale aandacht voor meiden).

Waarom

In de uitvoeringsfase is verdere uitwerking en concretisering nodig, in nauwe samenspraak met het veld. Deze uitwerking sluit aan bij het traject om te komen tot Vernieuwend Welzijn (Welzijnszaken, samen met de wijkwelzijnsorganisaties). Jeugd is één van de uitwerkingscases in dit traject.

Er zijn diverse signalen dat er voor deze doelgroep weinig (veilige) uitgaansmogelijkheden zijn. Deze doelgroep kan nog niet terecht in de uitgaansgelegenheden voor de wat oudere jeugd, maar een deel van hen heeft hier al wel behoefte aan.

Doel

Herstellen balans tussen de twee belangrijkste jongerenwerkdoelen: enerzijds zichtbaar aanwezig zijn op straat en activeren van jongeren, anderzijds bestrijding van overlast. En meer duidelijkheid over de precieze rol van het jongerenwerk voor verschillende groepen jongeren (globaal: jongeren zonder problemen; kwetsbare jongeren; problematische jongeren) bij vrije tijdsbesteding. Zowel voor jongeren zelf als professionals.

Bevorderen veilig uitgaansaanbod voor jongeren onder de 18 jaar, waarbij partijen gestimuleerd worden samen te werken. Gemeente heeft een stimulerende en indien nodig faciliterende rol naar aanbiedende partijen, maar organiseert zelf geen uitgaansaanbod.

Gereed

Eind 2009 is gestart met deze uitwerkingsslag, die in nauw overleg met het veld te werk zal gaan.

Afronding van dit traject in zomer 2010.

Overleg met aanbieders is gestart in 4e kwartaal 2009. Feesten vinden plaats in loop van 2010.

Organisatie en kosten

Kosten: personele kosten
Programma Jeugd.

Organisatie:
Programma Jeugd en GG&GD (alcoholbeleid, preventie) onderhouden contacten met verschillende aanbieders, waaronder momenteel: Safefeesten, Eigenwijz! en Fris.

Kosten:
In principe zijn de partijen die jongerenuitgaansaanbod doen zelfstandig. Vooral de kleine feesten (600-1200 jongeren per avond) zijn kostendekkend. Safe wil in juni 2010 het grootste frisfeest ooit organiseren. Zij hebben hulp van de gemeente ingeschakeld

Wat	Waarom	Doel	Gereed	Organisatie en kosten
<p>8 Jongerenontmoetingsplekken in de openbare ruimte, maatwerk per wijk is uitgangspunt.</p> <p>NB. Op basis van landelijke expertise en de eerste concept-wijkspelruimteplannen is al duidelijk dat per wijk enig volume én differentiatie naar type plekken (van kleine in de wijk gelegen plekjes waar jongeren elkaar kort kunnen ontmoeten tot sportplekken waar van alles te doen is) nodig zal zijn.</p>	<p>Jongeren hebben behoefte aan plekken in de openbare ruimte. De nota speelruimte 2009–2012 ‘Geef jeugd de ruimte’ bepleit meer (letterlijke en figuurlijke) ruimte voor jeugd in de stad. Bij de verdeling van de schaarse ruimte zijn niet alleen wonen, werken en parkeren van belang, maar ook spelen en buitenruimte voor jeugd. Het gaat zowel om formele als informele (speel)ruimte.</p>	<p>Een buitenruimte die rekening houdt met behoeften van jongeren biedt mogelijkheden voor ontdekking en ontplooiing en kan overlast helpen voorkomen.</p>	<p>Eind 2010 zijn voor alle Utrechtse wijken wijkspelruimteplannen gereed, waarin ook de behoefte aan en mogelijkheden voor plekken voor jongeren zijn meegenomen.</p> <p>Uitvoering van de plannen start in 2010.</p>	<p>omdat zij met de locatiekosten een groot financieel risico lopen. Rond januari 2010 worden de plannen definitief.</p> <p>Organisatie: Projectleider speelruimte bij het Deelprogramma Jeugd en Vrije Tijd van het Programma Jeugd.</p> <p>Kosten: Zie nota Speelruimte.</p>

Wat

9 Ondersteuning realisatie multifunctioneel centrum voor jongerencultuur, waaronder een skatehal.

Waarom

Een dergelijk centrum kan een waardevolle aanvulling zijn op het huidige aanbod.

NB. Stichting Goede Grond heeft in de zomer van 2009 het startdocument Moveplex opgesteld. Een plan voor een multifunctioneel centrum aan de Kon. Wilhelminalaan 4 met uiteenlopende activiteiten (van skaten, boulderen, klimmen en dans, tot circusactiviteiten en vechtsporten).

Doel

Een dergelijk initiatief past in de wens om vernieuwende initiatieven op het vlak van jongerencultuur een kans te geven. De gemeente staat positief tegenover het initiatief, maar wel binnen eerder aangegeven financiële randvoorwaarden.

Gereed

Realisatie in 2010 starten.

Organisatie en kosten

Organisatie:
Bij het schrijven van deze notitie vindt overleg plaats over de haalbaarheid van de locatie aan de Kon. Wilhelminalaan. Voortouw ligt bij Dienst Stadsontwikkeling, omdat de belangrijkste problemen op dit vlak liggen (huurtermijn, bestemmingsplan, passendheid voorziening in herontwikkelingsplannen voor het gebied). Overige betrokkenen: Programma Jeugd, afdeling Sport, wijkbureau.

NB. Indien deze locatie toch niet haalbaar blijkt, dient gezocht te worden naar een goed alternatief.

Kosten:
Vanuit Afdeling Sport is 30.000 euro per jaar beschikbaar als bijdrage in de exploitatie, vanuit Programma Jeugd is eerder eenmalig 53.000 euro toegezegd voor opstartkosten.

Wat

10 Stimuleren dat meer jongeren meedenken en meedoen:

- a pilots om jongeren die we via U-shake niet bereiken te laten meedenken en meepraten over beleid en te activeren iets te doen voor hun wijk of stad;
- b maatregelen om te zorgen dat jongeren meer dan nu gebruik maken van de leefbaarheidsbudgetten om actief iets te doen voor hun wijk of buurt;
- c waar nodig facilitering van jongeren die zoeken naar een geschikte locatie om vrijetijdsactiviteiten uit te voeren vanuit het Makelpunt bij de DMO.

11 Een (Masterstage)onderzoek gericht op (de match tussen) behoeften en vrijetijdsaanbod voor Utrechtse jongeren met een verstandelijke of lichamelijke beperking, chronische ziekte of langdurige psychische problemen.

Waarom

Vrije tijd is naast gelegenheid tot 'chillen' ook bij uitstek tijd om te 'participeren'. Door mee te denken, zelf activiteiten te ontplooiën en te oefenen in het dragen van verantwoordelijkheden. Bijvoorbeeld door een festival te helpen organiseren, iets voor de buurt te doen of een activiteit voor en met je vriendenclub op poten te zetten.

Er zijn diverse mogelijkheden voor jongeren, maar niet alle jongeren weten deze uit zichzelf goed te vinden en te benutten.

Op dit moment is er onvoldoende inzicht in de vraag of jongeren met een beperking of chronische ziekte specifieke belemmeringen ondervinden, wensen hebben of aanbod missen op het gebied van vrije tijd. In de nota "Over chillen en participeren" is aangegeven dat we dit gaan uitzoeken.

Doel

Bevorderen dat jongeren zich betrokken voelen bij de samenleving en leren dat ze invloed kunnen uitoefenen op hun omgeving en zelf dingen voor elkaar kunnen krijgen als ze iets willen.

Duidelijkheid over match tussen behoefte en aanbod voor deze doelgroep.

Gereed

Uitvoering in 2010.

Onderzoek is gestart in november 2009 en gereed in de zomer van 2010.

Organisatie en kosten

Organisatie:

- a Programma Jeugd (deelprogramma Jeugd en Vrije Tijd/ coördinator Jeugdparticipatie);
- b Dienst Wijken;
- c Afdeling Maatschappelijk Vastgoed DMO.

Kosten:

- a Uit budget jeugdparticipatie 2010;
- b Uit bestaande Leefbaarheidsbudgetten;
- c Uit reguliere budget Makelpunt, afdeling maatschappelijk Vastgoed DMO (eventueel aangevuld uit budget Jongerenvoorzieningen in zelfbeheer Programma Jeugd).

Organisatie:

Programma Jeugd begeleidt masterstudent Maatschappelijke Opvoedingsvraagstukken UU. Inhoudelijke afstemming met Welzijnzaken Agenda 22.

Kosten:

Stagevergoeding + begeleidingsuren, financiering door Programma Jeugd.

Nadere toelichting:

Ad 1. Jongerenwebsite

Waarom een bredere insteek dan alleen vrije tijd? Gemeentebreed zijn er diverse (plannen voor) sites gericht op jongeren, bijvoorbeeld vanuit de Centra voor Jeugd en Gezin, SoZaWe en andere DMO-afdelingen en GG&GD. Omdat jongeren geen boodschap hebben aan interne beleidsgrenzen en we tegemoet willen komen aan hun wens om snel en gemakkelijk de voor hen bestemde informatie te kunnen vinden, streven we naar één centrale website(ingang) met een duidelijk eigen identiteit. Het mes snijdt aan twee kanten. Door bundeling van verschillende initiatieven, creëren we voor jongeren één gemakkelijk te vinden portal en voorkomen we aan de andere kant dat wij als één gemeente diverse portals moeten ontwerpen, aanschaffen en onderhouden.

Ad 3. Verkenning haalbaarheid jongerenwerk en breder vrijetijdsaanbod op/na school

De bredere verkenning naar de financiële en organisatorische haalbaarheid van vrijetijdsaanbod op/na school in het VMBO is gewenst vanuit het idee dat daarmee groepen jongeren bereikt kunnen worden die anders niet of moeilijk bereikt worden. Hierbij gaat het om jongeren die niet uit zichzelf naar verenigingen of culturele organisaties gaan, niet (goed) weten wat er te doen is, van huis uit niet gestimuleerd of op ideeën gebracht worden of van hun ouders alleen naar school maar niet naar een andere plek mogen gaan (bijvoorbeeld sommige meiden met niet-westerse herkomst).

Ad 4. Verkenning wenselijkheid/mogelijkheid centraal informatiepunt jongeren in centrum

In de U-shakeraadpleging voor de nota bleek dat jongeren naast een centrale virtuele plek waar zij informatie kunnen opzoeken ook graag een fysieke plek zouden willen waar zij allerhande informatie kunnen krijgen die voor hen van belang is, het liefst in het centrum.

De U-shakeraadpleging geeft een signaal dat we serieus willen nemen, maar dat nog wel nadere onderbouwing verdient. Gezien de kosten die een dergelijke voorziening ongetwijfeld met zich meebrengt, achten we een uitgebreidere behoeftenpeiling onder de doelgroep (naast onderzoek naar de financiële en

organisatorische haalbaarheid) gewenst. Aanhaken bij een bestaande organisatie/locatie is een te streven optie.

Ad 7. Meer uitgaansgelegenheden voor jongeren onder de 18 (met name meiden)

De gemeente ziet het niet als haar taak deze mogelijkheden zelf te creëren, wel om ondernemers hierop te attenderen en waar mogelijk te stimuleren om te zorgen dat er voldoende aanbod komt. Insteek daarbij is:

- samenwerking tussen de verschillende aanbieders
- aandacht voor de groep die de grootste manco's ervaart (16/17 jarigen, meiden)
- en verbinding met andere gemeentelijke beleidsterreinen als gezondheidspreventie (bijvoorbeeld op het vlak van alcohol of drugs) en veiligheid/veilig uitgaan.

Door onderlinge afstemming van de feesten wordt het aanbod voor jongeren van 12-18 jaar gewaarborgd. Door een betere spreiding en samenwerking blijven de feesten kostendekkend en daardoor betaalbaar voor jongeren. Streven is om in 2010 minimaal eens per maand een frisfeest te hebben en in juni 2010 het grootste frisevenement van Nederland (verwachte opkomst minimaal 2.500 jongeren uit heel Nederland, maar met name uit Utrecht).

Ad 11. Verkenning vrijetijdsbehoefte en -aanbod van jongeren met een beperking

Ook jongeren die om een of andere reden kwetsbaar zijn en iets anders of extra's nodig hebben om hun vrije tijd op een leuke en zinvolle manier te kunnen invullen, hun talenten te kunnen ontdekken en vaardigheden te kunnen ontwikkelen, moeten hiertoe de gelegenheid krijgen. Eerste stap is om beter zicht te krijgen op de specifieke situatie van deze doelgroep. Over hoeveel jongeren hebben we het (ongeveer), hoe zijn ze te vinden, in hoeverre is het beschikbare aanbod op hen toegesneden, ervaren ze specifieke belemmeringen, hebben ze specifieke behoeften et cetera.

Tot slot

- **Richten we een platform 'jongeren en vrije tijd' op als uitvoeringsinspiratie**
We willen een platform van enthousiaste, creatieve professionals van binnen en buiten de gemeente oprichten, die gezamenlijk willen nadenken over verdere mogelijkheden om de visie uit de nota in de praktijk concreet te maken, op zoveel mogelijk plekken en manieren. Een vliegwiel om de komende jaren steeds nieuwe stappen te zetten in de uitvoering.
- **Versterken we positieve berichtgeving over jongeren en vrije tijd**
In overleg met Communicatie maken we een plan hoe we actief en systematisch positieve aandacht kunnen genereren voor het thema jongeren en vrije tijd. Jongeren komen al vaak genoeg negatief in het nieuws als overlastveroorzakers. De andere kant, jongeren die hun vrije tijd vullen met positieve zaken, bijvoorbeeld doordat ze hun talenten ontdekken en ontwikkelen en anderen hiervan mee laten profiteren, mag ook gezien en gehoord worden. Niet in de laatste plaats vanwege het positieve voorbeeldgedrag voor anderen. Maar ook voor een genuanceerder beeld over jongeren in het algemeen.
- **Intensiveren we contacten met G4 en partners met het oog op kennisontwikkeling en uitwisseling van ervaringen en succesvolle aanpakken.**

2 Inzet langere termijn

De kosten voor onderstaande acties zijn sterk afhankelijk van de uitkomsten van de planvorming en daarom op dit moment nog niet inzichtelijk. Indien noodzakelijk wordt hier bij de voorjaarsnota van 2011 en/of 2012 op terug gekomen.

Wens

1 School als vind- en uitvoeringsplaats

Zoals in hoofdstuk 1 beschreven verkennen we in 2010 de mogelijkheden om meer activiteiten op en rond school te organiseren. Parallel hieraan gaan we door met de activiteiten die we nu al uitvoeren in het kader van Brede School VO. Op basis van de verkenning willen we in 2011 starten met een intensivering van het vrijetijdsaanbod op vooral VMBO-scholen. Momenteel is nog niet in te schatten welke financiële consequenties deze intensivering heeft. Waar mogelijk en wenselijk wordt bestaand aanbod op een andere locatie (lees de school) ingezet. Daarnaast zullen deelnemende VO-scholen gefaciliteerd moeten worden met personele capaciteit.

Toelichting

Scholen vormen een belangrijke speler waar het gaat om het vrijetijdsbeleid in de (nabije) toekomst.

- 1 Scholen vormen een goede vindplaats om jongeren te enthousiasmeren voor divers vrijetijdsaanbod. Vrijwel alle jongeren gaan naar school. Ook bijvoorbeeld jongeren die weinig sociale contacten hebben en vooral thuis op hun kamer achter de (spel)computer zitten, zijn overdag op school te vinden. Voor meisjes (vooral meisjes met niet-westerse herkomst) die van hun ouders niet naar een buurthuis of andere openbare gelegenheid mogen, vormt de school een veilige plek waar zij leeftijdgenoten ontmoeten en wel kunnen deelnemen aan activiteiten;
- 2 Iedere school voor Voortgezet Onderwijs (VO) heeft lesroosters met tussenuren, grotere en kleinere pauzes. Samen met de periode direct na schooltijd, wanneer veel leerlingen zich nog in en rond de school bevinden, zijn dit ideale momenten voor het organiseren van activiteiten en om leerlingen kennis te laten maken met allerlei activiteiten. De school vormt hiermee ook direct een uitvoeringsplaats.

Verwacht resultaat

2012 en verder:
Leerlingen maken op een aantal VMBO-scholen kennis tijdens pauzes en tussenuren of na schooltijd met een breed vrijetijdsaanbod.

Wens

2 Geïntegreerd en innovatief aanbod

In de komende jaren krijgt innovatief aanbod ruim baan. Dit geldt zowel voor het aanbod, de locatie als de doelgroep.

Toelichting

- 1 Naast bestaand aanbod als sport- en culturele activiteiten, stimuleren we vrijetijdsaanbod dat zich richt op techniek (bijvoorbeeld sleutelen aan fietsen/brommers/scooters), natuur en milieu, nieuwe uitingen van jongerencultuur en multimedia (bijvoorbeeld een programma op RTV Utrecht dat door en voor jongeren gemaakt wordt, uitbreiding van initiatieven zoals Ucee Station). We gaan hiervoor actief in gesprek met mogelijke aanbieders.
- 2 Ook willen we in de toekomst breder gebruik maken van bestaande locaties, denk aan het vaker inzetten van Stadion Galgenwaard voor jongerenactiviteiten². Daarnaast zijn op scholen vaak faciliteiten beschikbaar die aanbod van bijvoorbeeld techniek of multimedia-activiteiten mogelijk maken (bijv. Grafisch VMBO of Gerrit Rietveld media groep).
- 3 Meer dan nu, willen we activiteiten in de toekomst ook toegankelijk maken voor jongeren met een beperking. Het kan dan gaan om specifieke als om gemengde activiteiten, waar aan zowel jongeren zonder als jongeren met een (vrnl. lichamelijke) beperking deel kunnen nemen. Vooral activiteiten met een grote aantrekkingskracht (bijvoorbeeld in het Galgenwaard stadion i.s.m. FC-Utrecht) willen we actiever inrichten voor gemengde activiteiten.

Uitkomsten uit de in hoofdstuk 1 genoemde verkenning (actie 11) worden gebruikt om te bepalen wat er precies nodig is.

² Het stadion heeft de opdracht om ook een publieke functie in te kleden. In overleg met de beheerder willen we kijken of het haalbaar is dat jongerenactiviteiten vaker in het stadion georganiseerd worden. We bekijken of we ook FC-Utrecht, de meest prominente 'bewoner' van het stadion, kunnen betrekken bij (een deel) van de activiteiten.

Verwacht resultaat

2012 en verder:

- Een innovatiever vrijetijdsaanbod (activiteitenaanbod ook op gebied van techniek, natuur en milieu, uitingen van nieuwe jongerencultuur en multimedia);
- Beter gebruik van al bestaande locaties;
- Betere toegankelijkheid voor jongeren met een beperking (daar waar mogelijk gemengd en anders door voldoende aanbod specifiek voor jongeren met een beperking).

Wens

3 Jeugdparticipatie en sociale activering

We werken toe naar een samenhangend pakket van participatiebevorderende instrumenten gericht op jongeren. Het kan hierbij gaan om verschillende vormen van participatie: van meedenken en –praten over gemeentelijk beleid en uitvoering tot zelf activiteiten opzetten en uitvoeren. De uitkomsten van een aantal pilots in 2010 om ook moeilijk te bereiken jongeren te stimuleren tot participatie, zullen bepalend zijn voor de richting die we inslaan.

4 Vrijtijdsplas voor alle jongeren, idealiter met een persoonsgebonden budget

We onderzoeken de mogelijkheid om in de periode tot 2012 tot één jongerenpas te komen die bruikbaar is voor ál het vrijetijdsaanbod in de stad. Idealiter heeft een dergelijke pas een persoonsgebonden budget, waarmee jongeren (deels) kunnen betalen voor hun vrijetijdsactiviteiten. Deze jongerenpas komt in de plaats van de nu al omloop zijnde passen.

Toelichting

We onderscheiden verschillende vormen van participatie:

1 beleidsparticipatie: naast de reeds bestaande en succesvolle jongerendenktank U-shake die meedenkt en –praat over allerlei beleidsonderwerpen, zoeken we naar manieren om ook jongeren die we met een dergelijk instrument niet bereiken of die deze participatievorm minder aanspreekt te bewegen om mee te denken of te praten over hun wijk of stad of zich actief in te zetten.

Met de pas zijn alle jongeren in staat om gratis of tegen gereduceerde prijzen deel te nemen aan proeflessen, introductie-cursussen of eenmalige activiteiten. Voor jongeren die nu recht hebben op een U-pas moeten de extra kortingen gelden die zij nu via de U-pas krijgen (persoonsgebonden budget). We bekijken bovendien of die kortingen zoveel mogelijk op ieder gebied (sport, cultuur, natuur en milieu, techniek etc.) gelijk te trekken zijn.

Op de eerder in deze notitie besproken jongerenwebsite zou dan een overzicht gepubliceerd kunnen worden van proeflessen, introductiecursussen en eenmalige activiteiten waarbij jongeren hun vrijetijdsplas kunnen gebruiken. Bovendien willen we onderzoeken hoe jongeren die zich inzetten d.m.v. vrijwilligerswerk extra ‘credits’ kunnen verdienen die worden bijgeschreven op de vrijetijdsplas en waarmee zij vervolgens extra kortingen kunnen krijgen op vrijetijdsaanbod. We bekijken hiervoor onder andere de mogelijkheden van het ‘sociale airmiles’ systeem dat Den Haag voor dit doel hanteert.

Verwacht resultaat

2011 en verder:
Jongeren uit alle lagen van de bevolking denken en praten actief mee over voor hen relevant beleid en uitvoering. Zij zijn op allerlei vrijetijdsgebied (sport, cultuur, jongerenwerk, et cetera) niet alleen consument maar ook (co)producent. Initiatieven van jongeren die zelf iets willen ondernemen, bijvoorbeeld vrije tijdsactiviteiten organiseren of acties om de leefbaarheid in hun wijk te verbeteren, krijgen zo nodig ondersteuning of begeleiding.

2012 en verder:
Eén jongerenvrijtijdsplas waarmee jongeren gratis of tegen sterk gereduceerde prijzen kunnen deelnemen aan proeflessen, introductiecursussen en eenmalige activiteiten. Jongeren die nu recht hebben op een U-pas krijgen dezelfde privileges met hun jongerenvrijtijdsplas. Jongeren kunnen door het doen van vrijwilligerswerk extra ‘credits’ verdienen waarmee ze extra kortingen kunnen krijgen op vrijetijdsaanbod.

3 Monitoring

3.1. Wat gaan we monitoren?

Als hoofddoelstellingen van het vrijetijdsbeleid voor jongeren zijn geformuleerd: ontspanning, talentontwikkeling en preventie, met als neven-doel een aantrekkelijke stad. Deze hoofddoelstellingen hoeven niet direct meetbaar te zijn³.

De inzet die we plegen om de benoemde hoofddoelen te realiseren, namelijk het bevorderen van deelname aan vrijetijdsactiviteiten door jongeren, kan wel gemeten worden. Het vergroten van deelname van jongeren aan vrijetijdsactiviteiten doen we door:

- zorgen voor een breed en gevarieerd aanbod
- dat bekend is bij jongeren
- en aansluit bij hun behoeften.

Om te weten of deze inzet uit de verf komt, monitoren we zowel aan de vraagzijde (door jongeren te vragen naar feitelijke en belevingsaspecten aangaande hun vrijetijdsbesteding) als aan de aanbodzijde.

Indicatoren aan de vraagzijde: bereik, bekendheid, beoordeling, behoeften.

- Bereik: deelname jongeren aan vrijetijdsaanbod.
Zowel algemeen als specifiek, uitgesplitst naar activiteiten, bestede tijd, deelgroep. Zo kunnen we zowel nagaan of de deelname in het algemeen toeneemt, of er verschillen zijn tussen bijvoorbeeld jongens en meiden, tussen deelname aan sport, welzijn of cultuur en naar deelname aan bepaalde activiteiten binnen een discipline.
- Bekendheid van jongeren met het vrijetijdsaanbod.
Zowel algemeen als specifiek: neemt de 'overall' bekendheid toe, zijn er verschillen tussen deelgroepen, naar type activiteit.
- Beoordeling van het aanbod door jongeren.
Tevredenheid van zowel deelnemende als niet-deelnemende jongeren en aansluiting op hun behoeften. Ook hier weer een algemeen oordeel en uitsplitsing naar deelgroepen en naar deelaanbod. Beoordelingsaspecten: is er genoeg aanbod, op de goede plek, kwaliteit van het aanbod in de ogen van de jongere.

Indicatoren aan de aanbodzijde:

- Wat wordt er door en voor wie aangeboden. Inventarisatie gekoppeld aan te ontwikkelen website geeft informatie over de breedte en diversiteit van het aanbod.
- Wat is de (ervaren) kwaliteit van dit aanbod, in hoeverre voldoet het of is het op enig moment aan vervanging of vernieuwing toe.
- Informatie over het aanbod/activiteiten. Een prestatie-indicator is b.v.: per 1 maart 2010 de brede Utrechtse jongerenwebsite, waarop een zo compleet mogelijk overzicht van het vrijetijdsaanbod voor jongeren te vinden is.
- Informatie op basis van analyse van zoekgedrag en reacties van jongeren op de website met betrekking tot hun behoeften.

De precieze indicatoren en streefcijfers bepalen we aan de hand van de eerste meting.

³ We gaan ervan uit dat zij worden gerealiseerd op het moment dat de concrete doelstellingen worden gehaald. Bovendien zijn de hoofddoelstellingen dermate groot en abstract, dat zij moeilijk meetbaar te maken zijn (bijvoorbeeld talentontwikkeling en competentieverhoging) of is een direct verband lastig te leggen, doordat ook vanuit andere beleidsterreinen veel inzet wordt gepleegd (bijvoorbeeld bij preventie). Het is dan niet te scheiden welke inzet welk resultaat teweegbrengt. Alleen een intensief en waarschijnlijk kostbaar (longitudinaal) wetenschappelijk onderzoek zou mogelijk enig licht kunnen werpen op de vraag in hoeverre de concrete beleidsinspanningen op vrijetijdsgebied bijdragen aan de geformuleerde hoofddoelen.

3.2. Hoe gaan we monitoren?

Om bovenstaande in kaart te brengen en te kunnen volgen is zowel periodieke informatieverzameling aan de vraagzijde (bij jongeren zelf) als aan de aanbodkant nodig.

De vraagkant: periodieke enquêtering jongeren

Om de behoefte, het bereik, de bekendheid en het oordeel van jongeren over het vrije tijdsaanbod in beeld te krijgen en belangrijke lacunes te kunnen signaleren, organiseren we in aanvulling op de Jeugdmonitor tweejaarlijks een beknopte en specifiek op vrije tijd gerichte peiling onder jongeren van 12–18 jaar. Zo mogelijk nemen we deze peiling digitaal af. Idealiter vindt de eerste peiling plaats voordat (extra) maatregelen, waaronder de lancering van een brede Jongerenwebsite, in gang worden gezet. De eerste peiling fungeert als nulmeting en geeft weer hoe de stand is, voordat we met een versterkte c.q. gewijzigde beleidsinzet beginnen. Dit betekent dat de eerste enquête-ronde uiterlijk in februari 2010 plaats zou moeten vinden. Deze timing is echter niet realistisch gezien alle benodigde voorbereidingen. Bovendien is vanuit de gemeenteraad om uiterste terughoudendheid gevraagd met betrekking tot het aantal monitoring-instrumenten dat we als gemeente hanteren⁴. Als pragmatisch alternatief denken we daarom aan een koppeling met de jongerenwebsite. Zo snel mogelijk na de start van de nieuwe jongerenwebsite, ontvangt een aselechte steekproef jongeren (getrokken uit het bevolkingsregister) een brief met de vraag om een korte digitale vragenlijst in te vullen op de nieuwe Jongerenwebsite (Let op: de bekendheid daarvan kunnen we dus niet meer meten!). Ook jongeren die de website bezoeken (maar geen brief hebben ontvangen) kunnen dit digitale vragenlijstje invullen. Op basis van enkele door de jongeren in te vullen achtergrondkenmerken houden we de samenstelling van de groep in de gaten en kunnen we eventueel corrigeren voor een ‘scheve’ samenstelling.

Periodiek herhalen we deze exercitie en kunnen we nagaan of de deelname aan, bekendheid met en tevredenheid over het vrijetijdsaanbod is toegenomen bij jongeren. Ook is dit een hernieuwd moment om na te gaan of behoeften zijn verschoven en er nieuwe behoeften zijn bijgekomen (waarmee we weer kunnen sturen op aanbod dat aansluit bij actuele wensen van jongeren).

Monitoring aanbodkant

In het kader van de te ontwikkelen brede jongerenwebsite wordt momenteel een achterliggende database gebouwd en gevuld met het Utrechtse vrijetijdsaanbod. In eerste instantie gebeurt de gegevensverzameling centraal, maar in de vervolgfase zoeken we in overleg met vrijetijdspartners in de stad naar een voor alle partijen weinig tijdrovende en effectieve manier om een permanent, actueel en compleet beeld van het beschikbare vrijetijdsaanbod voor jongeren in de stad te creëren. We streven daarbij naar een nauwe samenwerking met het veld: waarbij aanbieders bijvoorbeeld op een simpele en digitale manier periodiek mutaties in hun aanbod doorgeven, terwijl de gemeente zorgt dat deze verwerkt en zichtbaar gemaakt worden op de jongerenwebsite, de vinger aan de pols houdt of de geboden informatie actueel en compleet is en de eindredactie voert. We zien op dit onderwerp een gedeeld belang voor gemeente en partners. Immers ieder heeft er vanuit de eigen rol belang bij dat jongeren in de stad op de hoogte zijn van het actuele aanbod in de stad.

Deze database geeft tevens zicht op beschikbaar aanbod en –in relatie tot gegevens van de vraagkant– de (mis)match tussen vraag en aanbod.

⁴ Onderzocht is al de optie om de monitoring van de vraagkant mee te nemen in de Utrechtse Jeugdmonitor (JMU). Willen we de monitoring van de genoemde aspecten echter goed vormgeven, dan blijkt onderbrengen in de Jeugdmonitor gezien haar doelgroep (alleen jongeren 1 en 3 VO), aard (algemeen) en omvang (onvoldoende plek om deelonderwerp vrije tijd goed mee te kunnen nemen) minder geschikt. Een praktische belemmering is bovendien de timing: de JMU bevraagt om het jaar leerlingen in het voortgezet onderwijs (VO). De eerstkomende VO-editie staat pas weer gepland in 2011, terwijl voor het vrijetijdsbeleid op kortere termijn een eerste meting gewenst is (begin 2010).

4 Gesubsidieerd vrijetijdsaanbod

Dit hoofdstuk geeft, zonder dat het pretendeert hierin volledig en uitputtend te zijn, een beeld van het door de gemeente (uit reguliere en incidentele budgetten) gesubsidieerde vrijetijdsaanbod voor jongeren in Utrecht in 2010, onder meer op het gebied van sport, cultuur en welzijn.

4.1. Welzijn

Jongerenactiviteitsaanbod wijkwelzijnsorganisaties

In iedere wijk bieden de Wijkwelzijnsorganisaties een gevarieerd activiteiten aanbod. Dit aanbod omvat vele uiteenlopende activiteiten en wordt, mede op basis van behoeftepeilingen bij jongeren, twee maal per jaar (licht) aangepast. Het voert daarom te ver om hier iedere activiteit apart te behandelen.

Grofweg zijn de aangeboden activiteiten onder te verdelen in de volgende categorieën:

- **Inloop:** Inloopactiviteiten zijn voornamelijk gericht op contactlegging, kennismaking en uiteindelijk toeleiding naar regulier aanbod. Inloopactiviteiten worden op allerlei gebieden georganiseerd. Voorbeelden zijn de voetbalinloop en de vrije inloopsoos.
- **Cursusaanbod:** Het cursusaanbod heeft een langduriger karakter dan de inloopactiviteiten. Bij een cursus wordt gewerkt met een min of meer vaste groep deelnemers. Het accent bij het cursusaanbod ligt op activering en talentontwikkeling. De onderwerpen van het cursusaanbod zijn divers, uiteenlopend van sport (o.a. kickboksen) en dansen (streetdance) tot een DJ/rap-groep.
- **Meedoen op straat:** Meedoen op straat is de meest laagdrempelige vorm van het contact leggen met –en activeren van– jongeren. Wekelijks is een team van Meedoen-op-straat-medewerkers op vaste tijden op diverse pleinen in de stad aanwezig met een hoeveelheid sport- en spelmateriaal. Jongeren worden ‘uitgedaagd’ om gebruik te maken van het materiaal en medewerkers gebruiken de spelmomenten om in contact te komen met de jongeren.

Jongerenhuiskamers wijkwelzijnsorganisaties

In iedere wijk zijn ‘huiskamers’ voor jongeren aanwezig. De huiskamers vormen een plek waar jongeren een (computer)spelletje kunnen spelen, een partijtje kunnen darten of poolbiljarten of gewoon lekker onder elkaar kunnen zijn. Een deel van de huiskamerprojecten kent naast inloopmomenten ook vaste avonden voor meiden en jongens. Vanuit de outreachende activiteiten van bijvoorbeeld ‘Meedoen op straat’ worden

jongeren doorverwezen naar de huiskamers. In de huiskamers hebben jongeren een plek waar zij elkaar kunnen ontmoeten en waar zij kunnen ontspannen. Huiskamers hebben daarmee een preventieve functie en bieden jongeren de gelegenheid om in de huiskamer ‘te hangen’ in plaats van op straat. Huiskamers hebben daarnaast een sterk signalerende functie. Tijdens de openingsuren zijn jongerenwerkers aanwezig die, indien nodig, doorverwijzen naar hulp of zorg. Zoveel mogelijk dienen huiskamerprojecten naast de inloopte functie ook als plek waar activiteiten aanbod wordt uitgevoerd (ook hier geldt dat er specifieke meidenactiviteiten worden georganiseerd). Knelpunt hierbij is dat stand-alone huiskamers vanwege hun afmetingen niet altijd multifunctioneel ingezet kunnen worden (met andere woorden, niet alle activiteiten kunnen in een huiskamer worden uitgevoerd). Vooral in uitbreidingswijken gaan we het, gezien het grote aantal kinderen en jongeren, voorlopig, niet redden met alleen maar multifunctionele voorzieningen (voor deze voorzieningen zijn meer vierkante meters nodig en die zijn vaak niet voorhanden, bovendien zijn sommige groepen lastig onder te brengen in een multifunctionele ruimte, andere gebruikers van het pand hebben soms bezwaren in verband met mogelijke overlast). We bouwen hier nog enkele nieuwe (tijdelijke en structurele) huiskamers om de grootste toeloop op te vangen. Losse huiskamers vormen, zeker in deze wijken, een (deels tijdelijke) aanvulling op de overige voorzieningen en moeten ook altijd in samenhang met deze voorzieningen worden gezien. Met alléén huiskamerprojecten creëren we onvoldoende ruimte voor het uitvoeren van diverse activiteiten. Met alléén multifunctionele ruimtes kunnen we de grote toeloop van jongeren in de uitbreidingswijken niet aan. Een mix van beiden geeft in deze wijken de meeste mogelijkheden.

NB. In aanvulling op de reguliere welzijnsmiddelen is in 2010, net als in 2009, 280.000 euro beschikbaar voor huiskamervoorzieningen in Leidsche Rijn (140.000 euro) en Vleuten-de Meern (140.000 euro).

Jongerenwerk wijkwelzijnsorganisaties

Het jongerenwerk heeft de laatste jaren steeds meer een focus gekregen op overlastpreventie. Toch onderneemt het jongerenwerk ook op dit moment nog steeds activiteiten die meer preventief van aard zijn (focus van het jongerenwerk is de 15% kwetsbare jongeren). Jongerenwerkers zijn aanwezig in de eerder genoemde huiskamers en zijn eveneens betrokken bij de eerder genoemde 'Meedoen-op-Straat' activiteiten. (Sport)jongerenwerkers organiseren daarnaast regelmatig sport en spel activiteiten die gericht zijn op contactlegging en activering.

Momenteel is, zoals de visitatiecommissie Jongerenwerk al opmerkte, niet geheel duidelijk welk deel van het jongerenwerk algemeen ingezet wordt en gericht is op activering en welk deel vooral ingezet wordt met het oog op specifieke overlastbestrijding. Verderop in deze notitie leest u dat in 2010 samen met de wijkwelzijnsorganisaties aan een nieuwe indeling van het jongerenwerk wordt gewerkt.

Kosten⁵: De totale kosten voor (alle hierboven beschreven) jongerenactiviteiten aangeboden door de wijkwelzijnsorganisaties bedragen (excl. Zuidwest en Leidsche Rijn) circa 1,6 miljoen euro. Hiervan is circa 950.000 euro afkomstig uit het basisbudget vitalisering Jeugd. De resterende 650.000 euro is afkomstig uit de flexibele welzijnsbudgetten.

Andere initiatieven en organisaties

Vanuit Welzijn worden ook een aantal andere organisaties ondersteund om tot een aansprekend vrijetijdsaanbod voor jongeren te komen.

Van & voor Jongeren

Deze jonge organisatie wordt door jongeren (20+) gerund. Het zwaartepunt van de inhoud van hun activiteiten ligt op het gebied van cultuur, media en sport. De activiteiten vinden voornamelijk plaats in de wijken Vleuten De Meern, Leidsche Rijn, Kanaleneiland en Overvecht. De organisatie weet de eigen achterban goed te bereiken en te enthousiasmeren om zich in te zetten en talenten te ontwikkelen door organisatie van culturele en sportieve events. De reguliere ondersteuning kent een omvang van 100.000 euro vanuit Welzijnszaken. De overige financiering van 'Van en voor jongeren' komt van bedrijven (bijvoorbeeld de Rabobank) en fondsen. Dit is een bewuste keuze van de organisatie.

⁵ Dit overzicht is gebaseerd op de meest recente offertes van de WWO's. De beschikkingen zijn nog niet definitief vastgesteld, dit gebeurt naar verwachting in december

Al Amal

De organisatie biedt in verschillende wijken (Noordwest, Overvecht, Kanaleneiland) verschillende activiteiten en cursussen/trainingen aan. In Noordwest begeleiding van jongeren in Geuzenwijk (via wijkbureau). In het algemeen is het aanbod erop gericht jongeren (en ouders) te emanciperen. De doelgroep start bij 10 jaar voor huiswerkbegeleiding, actieve vrijetijdsbesteding, gezamenlijke trainingen van ouder/kind: "Gewoon doen is cool" en "Actief in de maatschappij".

Het vrijetijdsaanbod voor jongeren ouder dan 12 jaar wordt geschat op 50.000 euro.

Youth for Christ

Youth for Christ (YfC) organiseert in een aantal Utrechtse wijken (West, Zuidwest, Noordwest en Overvecht) vrijetijdsactiviteiten gericht op jongeren vanaf 10 jaar. Voorbeelden hiervan zijn zaal- en straatvoetbal, meidenclubs, kookclubs en instuif-activiteiten. Centraal in de aanpak van YfC staat de ontwikkeling van talenten bij jongeren, YfC stuurt er daarnaast op aan dat jongeren zelf in de uitvoering van de activiteit participeren. Een deel van de werkzaamheden wordt direct ingezet op het VMBO-onderwijs. YfC wordt in de subsidiëring opgedeeld in twee delen. Switch, de uitvoering van jongerenwerk op school, ontvangt in het schooljaar 2009-2010 een bedrag van 76.500 euro. The Mall, buurt en clubhuiswerk, ontvangt in kalenderjaar 2010 een bijdrage van 100.000 euro. The Mall heeft bij wijkbureaus een aanvraag lopen voor extra financiële middelen voor de uitvoering van straatvoetbal en andere activiteiten. Hoogte van deze aanvraag is onbekend.

Scouting

Utrecht telt 16 scoutinggroepen met bijna 1.200 leden (exclusief leiding/bestuur), variërend van 16 tot 169 leden. Een enkele scoutinggroep daargelaten, zijn momenteel geen getallen bekend voor wat betreft de verhouding meiden/jongens. Het aantal kader- en bestuursleden varieert van 6 tot 54 per groep. Op dit moment zijn geen totaalcijfers bekend voor het aandeel jongeren versus kinderen.

De diverse scoutinggroepen ontplooiën uiteenlopende activiteiten, met als basis wekelijkse bijeenkomsten voor de verschillende (leeftijd)groepen. Daarnaast worden jaarlijks diverse kampen georganiseerd, wordt medewerking verleend aan activiteiten binnen de gemeenschap als dodenherdenking en zijn er incidentele activiteiten als landelijke scoutingwedstrijden, inzamelen van oud papier en andere acties om geld in te zamelen voor clubactiviteiten.

Overzicht Scouting in Utrecht

- 1 Stichting Scouting PEKA 18
- 2 Stichting Scouting Wepadojeb
- 3 Vereniging Jan Pieterszoon Coengroep Zeeverkenners
- 4 Scouting Utrecht Oost
- 5 Stichting Scouting Zuilen
- 6 Stichting Scouting Jong Verkenners
- 7 Stichting Scouting Wilhelminagroep (Zeeverkenners)
- 8 Scouting Baracuda Zeeverkenners
- 9 RK Scouting Rhenovagroep
- 10 Stichting Scouting Salwega
- 11 Derde Utrechtse Groep
- 12 Regio Drie Rivieren
- 13 Willem de Zwijger
- 14 De Vliegende Pijl
- 15 Scouting Jeugd Hoograven
- 16 Tekakwitha Zeeverkenners
- 17 Ridderhofgroep

De scoutingdoelen sluiten goed aan bij de doelen van de nota Jongeren en vrije tijd. Scouting biedt een plezierige beleving van de vrije tijd en levert tegelijkertijd een bijdrage aan de vorming van de persoonlijkheid van de jeugdleden. Op speelse wijze wordt de eigen zelfstandigheid van de leden ontwikkeld, binnen de verantwoordelijkheid voor elkaar in groepsverband. De leden ontwikkelen tevens sociale vaardigheden, leren normen en waarden en omgaan met anderen. Het scoutingspel levert een bijdrage aan milieu- en natuurbewust denken en handelen van de leden.

De gemeentelijke subsidie bedraagt 225.000 euro per jaar. De subsidie die scoutinggroepen ontvangen is opgebouwd uit een bedrag per lid (exclusief bestuursleden) en 42% van de huisvestingskosten.

4.2. Sport

Subsidie sportverenigingen

Een belangrijke basissubsidie vanuit de gemeente is de bijdrage van afdeling Sport aan het lidmaatschap van sportverenigingen. Basisbedrag is 4 euro per lid. Voor jongeren van 15-24 jaar wordt een factor 4 toegepast en bedraagt de bijdrage dus 16 euro per lid. Doelstellingen zijn: ontspanning, gezondheidsbevordering en talentontwikkeling. In totaal gaat het om 154.000 euro (ofwel 37,2% van het totaalbedrag van 470.000 euro voor 17,5% van het totaal aantal leden).

Sport in de wijk

Deze subsidie aan de wijkwelzijnsorganisaties, is gericht op het vergroten van de sportdeelname onder kinderen en jongeren in de wijken. Voor Sport in de wijk ligt de nadruk op toeleiding naar structureel sportaanbod. Sport in de wijk draagt bij aan de doelen ontspanning en talentontwikkeling. Binnen sport in de wijk is extra aandacht voor meiden (van niet-westerse herkomst), omdat daar de bewegingsachterstand het grootst is. Totale subsidie in 2010 bedraagt 556.000 euro, waarvan 20% gericht op jongeren van 12-18 jaar: 111.200 euro (de overige 80% komt voor het overgrote deel ten goede aan de jongere leeftijdsgroep tot 12 jaar).

Naast deze algemene subsidies zijn er diverse extra activiteiten en projecten vanuit Sport die elk op een ander facet inzoomen.

Sport Experience Utrecht

Dit is een serie sportevenementen waarbij vooral kennismaking met het sportaanbod in de stad centraal staat. Doel is ontspanning, maar ook het zorgen voor een aantrekkelijke stad. Nevendoel is het werken aan een stad waar evenementen georganiseerd worden als Sport Experience en waar een mooi aanbod van verenigingen is. Het betreft vrijetijdsaanbod voor alle jongeren. Het totale bedrag voor Sport Experience Utrecht in 2010 bedraagt 156.000 euro, waarvan 15.000 euro direct voor één evenement wordt ingezet op jongeren. Daarnaast zijn jongeren welkom bij de andere evenementen.

SportU

Een sportpas voor 12-18 jaar. Alle klassen 1 en 2 van het Voortgezet Onderwijs doen mee (ca. 6.000 leerlingen). De leerlingen kunnen gratis deelnemen aan diverse sporten en krijgen korting op zwemmen, op lidmaatschap van verenigingen en op commercieel aanbod als sportscholen.

Het betreft een 'basisvoorziening voor jongeren', bedoeld om hen aan te sporen hun talenten te ontwikkelen, door ze laagdrempelig kennis te laten maken met sport. Het gaat om 50.000 euro (2010).

NB. Via de U-pas is het lidmaatschap van sportverenigingen voor jeugdigen t/m 16 jaar uit gezinnen geheel gratis.

Enjoy Sports (project loopt t/m 2010)

Onder deze naam vindt sportstimulering onder en na schooltijd plaats op de meeste Utrechtse VMBO-scholen (Globe College, Centraal College, Via Nova College, Vader Rijn College). Er is aanbod in de vorm van clinics en workshops door sportaanbieders.

Hierbij is specifiek aandacht voor meiden en inactieve leerlingen, met als doel dat ook zij hun (sport)talenten ontwikkelen. Er is 25.000 euro beschikbaar in 2010.

Breedtesport

Vanuit het budget voor breedtesportevenementen wordt 30.000 euro specifiek besteed aan jongeren. Sommige andere evenementen trekken ook jongeren, maar zijn niet specifiek op hen gericht. Doelstelling is vooral om jongeren in beweging te krijgen en te houden.

Gesubsidieerd worden (specifiek voor jongeren):

- Utrecht hockey toernooi, voor aankomende studenten (met 1.000 euro)
- Straatvoetbal (nationale straatvoetbaldag (met 14.000 euro)
- ROC Run (onderdeel Jaarbeurs Utrecht Marathon. MBO: ROC ASA) (met 15.000 euro)

Meedoen allochtone jeugd door sport (MADS, 4-jarig programma, loopt af in 2010)

Samen met 9 bonden en 52 verenigingen en minstens 15 eigen projecten, zorgen we als gemeente voor een inhaalslag om de beweegachterstand van jeugd van niet-westerse herkomst in te lopen. Het betreft een landelijk project vanuit de ministeries van VWS en WWI. Doelstellingen liggen op het vlak van ontspanning, het ontwikkelen van talenten en vaardigheden, het leren nemen van verantwoordelijkheid, je meten met leeftijdsgenoten, respect en waarden en normen leren hanteren (sociale vaardigheden). Er is aandacht voor verschillende groepen jongeren met niet-westerse herkomst, met een extra accent op meiden met Islamitische en Hindoeïstische herkomst. Voorbeelden van activiteiten zijn het versterken en bevorderen van meisjesvoetbal in samenwerking met KNVB, Forum, Sport en VSU, of het samenwerken met organisaties in de wijken waarbij jongeren kennismaken met andere sporten zoals badminton of schaken (denksport) en vervolgens doorstromen naar de georganiseerde sport.

Van 2007 t/m 2010 is 800.000 euro beschikbaar voor uitvoering van dit project.

Ladyfit

Ladyfit ontvangt in 2010 20.000 euro subsidie vanuit bovengenoemd project MADS om sportaanbod te doen voor meiden en vrouwen in Overvecht en eventueel ook nog een dependance te starten.

Zwemmen voor allochtone meiden/vrouwen

In 2010 vindt in zwembad de Kwakel wekelijks op zondagavond het vrouwenzwemmen plaats. Dit is geïnitieerd door de gemeente en wordt nu aangeboden door vrouwen-sportvereniging Ladyfit. Het vrouwenzwemmen richt zich op meisjes en vrouwen en is

met name van belang voor meisjes van niet-westerse komaf, gelet op hun achterstand in sportdeelname en de daarmee samenhangende problematiek van overgewicht en het risico op gezondheidsklachten op latere leeftijd. Binnen het vrouwenzwemmen wordt een gevarieerd aanbod gedaan van leszwemmen, aqua-fit en recreatief zwemmen. Naast de sportieve en gezondheidsdoelstelling draagt deze activiteit ook bij aan ontspanning en ontmoeting. De activiteit wordt gesubsidieerd vanuit de GG&GD en Sport. Welk bedrag ten goede komt aan de leeftijdsgroep 12-18 jaar is niet specifiek aan te geven

Schoolsporttoernooi voor het Voortgezet Onderwijs (alle schooltypen)

Gemiddeld nemen 13 scholen deel. Doelen zijn ontspanning, het aanleren van (sociale) vaardigheden, normen en waarden (leren verantwoordelijkheid te nemen, je te meten met leeftijdsgenoten en respect voor elkaar te hebben). Beschikbaar is 10.000 euro in 2010.

'Proeftuin' Sportconnexion

De kern van het 'Sportconnexion-concept' bestaat uit het verbreden en vernieuwen van het huidige aanbod van sportverenigingen. Uniek is dat innovaties vanuit de traditionele kracht van verenigingen worden georganiseerd. De regie ligt volledig bij de (vrijwillige) bestuurders, professionals werken ondersteunend. Voor 2007-2010 is vanuit NOC*NSF 245.000 euro beschikbaar gesteld voor deze proeftuin. Doel is die groepen te binden die in het bestaande aanbod onvoldoende van hun gading vinden en dreigen uit te vallen, vooral VMBO-jongeren, (allochtone) vrouwen/meisjes. Op deze wijze willen we de sociale cohesie en daarmee de leefbaarheid van de wijk en stad verder versterken. Naast vernieuwing en verbreding van het sportaanbod (waaronder de introductie van nieuwe aantrekkelijke sportproducten, zoals Panna, Grappling, UVX en Beachvolley), vernieuwende aanbiedingsvormen via vrouwensportverenigingen; en doorgeleiding vanuit de vrouwensportverenigingen naar de reguliere sportverenigingen, is het streven onder meer om meer jongeren en specifiek ook meiden kadertaken te laten vervullen binnen de sportverenigingen.

Combinatiefuncties

Doelstelling is om uiterlijk in 2012 40 combinatiefuncties gerealiseerd te hebben, waarvan 4 voor de jeugd in het Voortgezet Onderwijs. Op dit moment is er één gerealiseerd op het Globe College.

Benodigd is 50.000 euro per functionaris, waarvan 40% van het ministerie van VWS komt en voor de overige 60% co-financiering nodig is van gemeente en derden.

Quick scan sportaanbod Overvecht

De afdeling Sport werkt op dit moment samen met de Vereniging Sport Utrecht, Mitros en Portaal aan een Quick Scan voor het sportaanbod in Overvecht. Doel van de Quick Scan is te bepalen hoe het sportaanbod verdeeld is over de wijk Overvecht, welke doelgroepen er bereikt worden en of het aanbod aansluit bij de wens van de doelgroep. Als vervolg op de Quick Scan wordt er een aanvullend sportprogramma in de wijk georganiseerd. Daarin komen sporten voor die nog niet in de wijk worden aangeboden en die aansluiten bij de wens van de doelgroep, zowel kinderen als jongeren. Voor dit aanvullende programma zijn binnen het wijkactieplan voor Overvecht middelen gereserveerd. Het advies van de wijkraad Overvecht over de sporttoernooien zal in het aanvullende programma worden meegenomen.

4.3. Cultuur

In de cultuurnota 2008–2018 “De ontdekking van Utrecht” voeren wij, op basis van het thema “Wijk en Wereld” beleid uit door cultuurhuizen, organisaties op het gebied van muziek, digitale media, educatie, theater, dans en urban culture te faciliteren met structurele ondersteuning ten laste van het cultuurbudget, projectmatige ondersteuning in het kader van de Wijkactieplannen en incidentele ondersteuning ten laste van projectbudgetten op het gebied van cultuur. De verbinding van genoemde organisaties met jongeren die (nog) geen kunstvakopleiding hebben gevolgd, staat centraal.

Alle genoemde organisaties maken deel uit van de keten op het gebied van talentontwikkeling. Dit betekent het herkennen, scouten, begeleiden/coachen en presenteren. Het aanbod is laagdrempelig en bereikt vooral jongeren die wel over talenten beschikken, maar over onvoldoende vooropleiding om een kunstvakopleiding te gaan volgen of “leren door te doen” en hierdoor niet een kunstvakopleiding willen volgen. De laatste categorie is in de loop der jaren groter aan het worden.

Op basis van de ambitie Utrecht, Culturele Hoofdstad en Utrecht, stad van Kennis en Cultuur zetten wij, in samenwerking met de Vrede van Utrecht in op het versterken van de samenhang in de Utrechtse ketenaanpak op het gebied van talentontwikkeling. Een aantal organisaties heeft hier op basis van het manifest “Blik Op Talent” een voorzet voor gedaan. De inzet is de samenhang te versterken en deze ontwikkeling te faciliteren en betrokken organisaties te verbinden met (stedelijke) culturele instellingen en presentatieplekken. De mogelijkheden voor internationale uitwisseling worden onderzocht.

UCK

Het Utrechts Centrum voor de Kunsten (UCK) ontvangt geen gemeentelijke subsidie voor het organiseren van activiteiten in de vrijetijdsmarkt. Het reguliere vrijetijdsaanbod aan

cursussen heeft in elke discipline cursussen specifiek voor jongeren (12–16 jaar: 531 cursisten in 2009; 16–23 jaar: 602 cursisten in 2009). Daarnaast zijn er cursussen die niet specifiek op een bepaalde leeftijdsgroep zijn gericht, maar die met name jongeren aanspreken, zoals gamedesign, breakdance, streetdance en hiphop.

Cultuurhuizen in de stad

In verschillende wijken zijn plekken (in ontwikkeling) waar jongeren en andere bevolkingsgroepen kunnen kennismaken en experimenteren met activiteiten op het culturele vlak, bijvoorbeeld muziek, dans, mode, toneel, beeldhouwen et cetera. Naast ontspanning ontdekken jongeren hierdoor talenten en ontwikkelen zij allerlei vaardigheden.

- Cultuurhuis Kanaleneiland: Werkplaats/vrije ruimte voor jongeren waar zij bezig kunnen zijn met uiteenlopende kunst- en cultuuruitingen (wijkgericht). De kosten komen ten laste van het Wijkactieplan (WAP) (zie desbetreffend overzicht).
- het Cereol: Cultuurhuis in West voor o.a. kinderen en jongeren (wijkgericht). De kosten komen ten laste van het WAP (zie desbetreffend overzicht).
- Cultuurhuis Stefanus: Werkplaats/vrije ruimte voor kunstenaars, jongeren en andere doelgroepen (wijkgericht) en werkplaats voor aanstormend talent (stedelijk). De kosten komen ten laste van het cultuurbudget en WAP.
- Vorstelijk Complex in wording, werkplaats/podium/vrije ruimte voor onder andere jongeren. Oplevering in 2010. Kosten: 180.000 euro voor exploitatie van het theatergedeelte ten laste van cultuur, overige kosten ten laste van WAP.

Kaasschaafcollectief

Platform/organisatie voor culturele activiteiten voor onder andere jongeren. Doel is (culturele) talentontwikkeling. Kosten: 28.000 euro ten laste van cultuur (incidenteel).

Zimihc

Dit Utrechtse ‘Huis voor de Amateurkunst’ biedt ondersteuning aan organisaties in de sector Amateurkunst. Zij heeft expertise in huis op het gebied van akoestische muziek, beeldende kunst, culturele diversiteit, dans, popmuziek, schrijven en theater. Daarnaast organiseert zij projecten. Specifieke betrokkenheid in 2009 was er bij het internationale korenfestival Europa Cantat, waar vele jongeren aan deelnamen. Een project specifiek voor jongeren van 16 – 19 jaar is de wedstrijd “Schrijf je reis”.

Tot slot heeft het Huis voor de Amateurkunst ook een rol in de exploitatie van cultuurhuizen, voorzieningen en een podium als De Stefanus (Overvecht), De Balk (Pijlswaard), Bouwstraat en het in 2010 te openen Vorstelijk Complex (Noordwest). Subsidie

385.000 euro. Voor de exploitatie van De Stefanus ontvangt Zimihc daarnaast nog een subsidie van 150.000 euro. Deze subsidie voor wijkgerichte activiteiten in Overvecht is tot en met 2010 geregeld. De doelgroep van Zimihc is overigens breder dan alleen jongeren, de genoemde bedragen betreffen het totaal en zijn niet uit te splitsen naar leeftijdsgroep

Cultuur 19

Programmering van tijdelijke voorzieningen in Leidsche Rijn, waaronder Paperdome en theater 't Zand, in aanloop naar de opening van cultuurhuis Hoge Woerd. Kosten 2010: 204.000 euro ten laste van cultuur.

Yo – Opera

Yo – Opera laat jonge mensen kennismaken met opera. Er wordt samen met jongeren en operamakers projecten en nieuwe opera's gemaakt. Hierin wordt gezocht naar nieuwe vormen van opera, met de pijlers educatie, talentontwikkeling en repertoireontwikkeling. Subsidie 120.909 euro.

Theatergroep DOX

Theatergroep en opleiding voor jongeren (divers), met als doel talentontwikkeling. Kosten 2010: 185.000 euro ten laste van cultuur.

Muziekpodia

- Tivoli, Oudegracht: muziekpodium, onder andere voor jongeren. Doelstelling: ontspanning. Kosten 2010: 351.355 euro ten laste van Cultuur.
- Tivoli, De Helling: idem dito. Kosten 2010: 316.495 euro ten laste van cultuur.
- Ekko: Kosten 2010: 280.000 euro ten laste van cultuur.

Culturele zondagen

Deze zijn voor alle leeftijden, dus ook voor jongeren en richten zich op ontspanning en talentontwikkeling.

Totale kosten 2010 (niet uit te splitsen naar jongeren – overige doelgroepen): 750.000 euro ten laste van cultuur.

Stichting Ruis

Muziekprogrammering in DB studio's, doel is ontspanning. Kosten 2010: 25.000 euro ten laste van cultuur (incidenteel).

4.4. Jongerenvoorzieningen in zelfbeheer

De Boog

Cumulus is verantwoordelijk voor de uitvoering en begeleiding van jongerencentrum De Boog. Het eerste initiatief kwam van de jongeren zelf, die de wethouder ervoor benaderden. De ongeveer tien jongens (14 tot 24 jaar) van de participatiegroep moeten in de toekomst in staat zijn om de verantwoordelijkheid te dragen voor het jongerencentrum, zodat dit open kan zijn zonder de aanwezigheid van beroepskrachten. Pas geleden is dit voor het eerst ook daadwerkelijk gebeurd. Enkele van de jongens zijn aangenomen als stagiaire en krijgen een vergoeding. De ruimte wordt gebruikt als "chill-ruimte". Er staan tafels en stoelen, een tafeltennistafel, een pooltafel en wat computers. Jongeren uit de buurt lopen in en uit om vrienden te ontmoeten. Ook organiseren de jongeren activiteiten voor buurtbewoners, zoals een bingoavond. Per avond bezoeken 40 tot 50 jongens de ruimte. De officiële opening was in februari 2009, maar het project was een paar maanden daarvoor begonnen.

Vorstelijk Complex

De Toekomst begon in 2005 als een initiatief van zes Utrechts-Marokkaanse jongeren die via de jongerenbus goed contact hadden met de jongerenwerker van Portes. Zij kozen voor zichzelf de naam "De Toekomst". Ze hadden een ruimte in de leegstaande Prinses Christina-Beatrixschool, tegenwoordig het Vorstelijk Complex. Deze deed vijf dagdelen in de week dienst als ontmoetingsruimte voor jongeren uit de wijk. De jongens waren een aanspreekpunt voor andere jongeren en spraken zelf jongeren aan op hun gedrag. Het project zit nu in een tijdelijk gebouw, in afwachting op de verbouwing van het Vorstelijk Complex. Van de oorspronkelijke groep (inmiddels achter in de 20) zijn er drie in dienst bij Portes. De andere drie zijn nog betrokken als vrijwilligers. De Toekomst functioneert nu als samenwerkingsverband, waarbij verschillende hulpverlenende organisaties betrokken zijn. Voornaamste activiteit is inloop (ontmoetingsplek/ aanspreekpunt), maar er zijn ook enkele sportevenementen georganiseerd en een uitwisseling met jongeren uit Friesland. Bedoeling is om in de loop van de tijd meer activiteiten aan te bieden. De doelgroepen zijn nu: jongens (12 tot en met 17 jaar); jongens (18+); meiden.

Jongerenhuiskamer Geuzenwijk

Honk Geuzenwijk is een initiatief dat grotendeels uit vrijwilligers bestaat. Ze zijn al jaren actief in de wijk en hebben daarbij verschillende locaties en samenwerkingsverbanden gekend. Ze zijn nu gevestigd in de voormalige huisartsenpost aan de Nicolaas Ruychaverstraat en worden sinds kort professioneel begeleid door stichting Al Amal. De vrijwilligers zijn (jong)volwassenen die in de buurt zijn opgegroeid en destijds zelf tot de doelgroep behoorden. De huiskamer kent een lange voorgeschiedenis. Toen de vrijwilligers zelf nog tot de doelgroep behoorden, hebben ze zelf het initiatief genomen om hun wijk te verbeteren en overlast te verminderen. Ze wilden van hun buurt een voorbeeld maken voor de rest van de stad. Ze hadden succes en nu willen ze iets betekenen voor de volgende generaties jongeren. De huidige locatie is geopend sinds 2007. Begin 2009 is een nieuwe start gemaakt met een vrij jonge groep (voornamelijk Utrechts-Marokkaanse) jongeren tussen de 14 tot 16 jaar. De focus ligt nu vooral op het winnen van vertrouwen en de jongeren een plek te geven waar ze zich thuis voelen. De jongeren stimuleren tot het nemen van initiatieven en verantwoordelijkheid is een doel voor de lange termijn. De huiskamer is dagelijks geopend. De huiskamer wordt op bepaalde dagdelen ook gebruikt voor andere doelgroepen, bijvoorbeeld meiden, volwassen vrouwen en kinderen van 7 tot 12 jaar. De huur van het pand (eigenaar: woningcorporatie Mitros) wordt betaald door de gemeente.

Stichting Jongeren centrum ULU

Stichting Jongeren centrum ULU is in 1993 opgericht door Utrechts-Turkse jongeren uit Lombok, vanuit de ULU moskee. Als onafhankelijke organisatie willen ze zich niet exclusief op de Turkse doelgroep richten, al is het merendeel van hun bezoekers nog altijd van Turkse afkomst. Het bestuur bestaat uitsluitend uit vrijwilligers, (jonge) volwassenen die in de wijk zijn opgegroeid en zelf tot de doelgroep van het jongeren centrum behoorden. De doelgroep is jongeren van 15 tot 30 jaar. De bezoekers zijn voornamelijk Utrechts-Turkse jongens. Het centrum wordt per avond bezocht door 50 tot 60 jongeren, met uitschieters van boven de 100.

Een werkgroep van 8 tot 10 jongeren (leeftijd 16 tot 22 jaar; waarvan één meisje) is samen met het bestuur verantwoordelijk voor de organisatie van activiteiten. De jongeren bedenken zelf activiteiten voor de doelgroep en voeren ze uit. Hierbij wordt gelet op een balans tussen leuk en nuttig, bijvoorbeeld een bezoek aan de schaatsbaan met aansluitend een debatavond. Aan een activiteit doen gemiddeld dertig jongeren mee. Het bestuur begeleidt de jongeren, bijvoorbeeld bij het doen van aanvragen voor

het Leefbaarheidsbudget. Leden van de werkgroep kunnen in de toekomst lid worden van het bestuur en zo het stokje overnemen van de zittende generatie. Het jongeren centrum is dagelijks geopend. De huur van het pand wordt betaald door de gemeente via het wijkbureau. Activiteiten worden vooral gefinancierd vanuit het Leefbaarheidsbudget of door het Oranjefonds.

4.5 Onderwijs

12-17 jaar: Brede school Voortgezet Onderwijs

Op 6 VMBO scholen, 2 scholengemeenschappen en 2 scholen voor praktijkonderwijs werken we aan de verdere ontwikkeling van de Brede School VO. In dat kader bieden we op deze scholen extra activiteiten aan. In ieder geval de scholen met kwetsbare jongeren nemen deel aan de Brede Schoolontwikkeling en ontvangen meer subsidie dan de andere deelnemers.

Jaarlijks is voor de genoemde scholen een totaal van 380.000 euro beschikbaar.

12-jarigen in het basisonderwijs: Brede School Primair Onderwijs

Steeds meer basisscholen worden een Brede School. In de krachtwijken zijn inmiddels alle basisscholen (m.u.v. enkele bijzonder onderwijs scholen) Brede School. Ook Leidse Rijn, Vleuten de Meern en Votulast (Staatsliedenbuurt) hebben Brede Scholen. Net als in het voortgezet Onderwijs bieden we op de Brede School PO extra activiteiten buiten schooltijd en leggen we daarnaast zoveel mogelijk een verbinding tussen binnen- en buitenschools aanbod. Op 47 scholen met veel gewichtleerlingen wordt, ook als zij geen Brede School zijn, het Verlengde Schooldag programma aangeboden.

De kosten voor de Brede School PO (4 t/m 12 jaar) bedragen jaarlijks 1.200.000 euro (dekking combinatiefuncties), voor de Verlengde Schooldag activiteiten (4 t/m 12 jaar) is er een budget beschikbaar van 620.000 euro.

Voor beide bedragen kan met een ruwe schatting gesteld worden dat 1/8e deel wordt ingezet voor leerlingen van 12 jaar of ouder.

De inzet van Brede school en Verlengde Schooldag in zowel Primair Onderwijs als Voortgezet Onderwijs is gericht op talentontwikkeling en preventie.

Talentontwikkeling omdat de (brede) school dé vindplaats is voor alle jongeren, en een plaats waar ze op een laagdrempelige manier hun talenten en interesses kunnen ontdekken. Preventie omdat jongeren die via school de kans krijgen hun verschillende kwaliteiten te ontwikkelen, en daarin te excelleren op hun niveau, daarmee ondersteund worden in hun schoolloopbaan en het halen van een sterkwalificatie.

4.6 Wijkactieplannen⁶

Op wijkniveau wordt, vooral in de krachtwijken, vaak een extra impuls gegeven aan het vrijetijdsaanbod voor jongeren. Vooral met de inzet vanuit de Wijk Actie Plannen (WAP) wordt stevig geïnvesteerd in de jeugd. De inzet en focus zijn daarbij afgestemd op de specifieke behoeften in de wijk en zijn dus per wijk verschillend.

In Overvecht worden bijvoorbeeld Cultuurhuis Stefanus en het 'jongeren internet radio station' Ucee Station (mede) gefinancierd vanuit het WAP.

Het eerder in deze notitie genoemde 'Meedoen Op Straat' ontvangt een financiële bijdrage vanuit het WAP Ondiep en vanuit het WAP Zuilen, eveneens in Zuilen is er vanuit het WAP een 'jongerenbus' aangeschaft waarin activiteiten voor jongeren op diverse locaties in de wijk worden aangeboden.

Ook enkele activiteiten speciaal voor meiden worden in Zuilen vanuit het WAP betaald. Breakdance voor meiden, boksen voor meiden en een karaoke toernooi zijn daar voorbeelden van. Het WAP Kanaleneiland legt onder andere focus op laagdrempelig sport- en beweegaanbod voor jongeren. Daarnaast wordt jongerencultuurhuis Kanaleneiland (Culturele werkplaats Galenkop) mede vanuit het WAP gefinancierd.

In alle krachtwijken geldt naast bovenstaande voorbeelden dat het beschikbare budget voor Verlengde Schooldag Activiteiten wordt aangevuld met middelen vanuit de wijkactieplannen.

⁶ Gebaseerd op de inzet van 2009. De wijkactieplannen 2010 worden in december vastgesteld.

Het cultuurhuis Stefanus in Overvecht is een laagdrempelig cultuurcentrum waar diverse culturele activiteiten worden georganiseerd op het gebied van beeld, geluid en podiumkunsten.

Ucee station opereerde ook vanuit bovengenoemd cultuurcentrum maar is nu gevestigd in het Doe Mee Centrum. Ucee station zit in alle krachtwijken en is voor jongeren van 12 t/m 21 jaar. Zij maken mediaprojecten voor en door jongeren in het kader van participatie bij politiek en cultuur. Ucee station krijgt ook een bijdrage uit WAP gelden.

Cumulus organiseert extra 'speel mee' activiteiten en extra speeltuinwerk, te financieren uit WAP-geld.

In de wijk Zuilen investeert Portes extra op het project 'Meedoen Op Straat', extra jongerenactiviteiten en de aanschaf van een jongerenbus. Onder jongerenwerk valt bijvoorbeeld het wekelijks sporten, een groot meidenfeest (12-18 jaar), meidenboksen, meiden breakdance en een karaoke toernooi. De jongerenbus volgt groepen jongeren en biedt ze activiteiten aan in en om de bus. De bus beweegt mee met de jongerenbehoefte, dan weer op een plein, dan weer in een bepaalde straat. Ook Ucee station heeft in Zuilen een station. Tot slot hebben jongeren in 'The Mall' van Youth for Christ een eigen plek. The Mall organiseert binnen- en buitenactiviteiten zoals onder andere een kookcursus, voetballen en een cursus lessen.

Cumulus zet in Ondiep extra in op het project 'Meedoen Op Straat' en jongerenwerk. In de wijk Ondiep is Ucee station ook actief.

In Kanaleneiland biedt Doenja extra en laagdrempelig beweeg- en sportaanbod zoals Portes en Cumulus dat in andere wijken doen onder de noemer jongerenwerk en 'Meedoen Op Straat'. Er is ook streetcornerwerk (vrij vertaald: straathoekwerk) waarbij activiteiten voor jongeren worden georganiseerd. Ook hier is weer Ucee station aanwezig met mediaprojecten. Uniek in Kanaleneiland is Jongerencultuurhuis Kanaleneiland, wat vergelijkbaar is met Cultuurhuis Stefanus in Overvecht.

Het budget voor Verlengde Schooldag Activiteiten wordt in enkele wijken aangevuld met middelen uit de Wijkactieplannen. Het betreft hier de wijken Hoograven (92.000 euro), Overvecht (72.500 euro) en Ondiep (30.000 euro). Ook hier geldt dat bij benadering gesteld kan worden dat 1/8e deel van deze budgetten wordt ingezet voor leerlingen van 12 jaar en ouder. Vanuit de wijkactieplannen 2010 wordt verder bijgedragen aan de Brede School-ontwikkeling op het Voortgezet Onderwijs.

5 Planning, organisatie, verantwoording, communicatie & participatie

Planning

De nota Jongeren en Vrije Tijd loopt tot en met 2012.

In 2010 voeren we de acties uit zoals beschreven in hoofdstuk 1. De looptijd en afronding verschilt per actie, variërend van half februari 2010 (lancering Jongeren-website) tot begin 2011 (verkenning haalbaarheid fysiek centraal informatiepunt voor jongeren). Daar waar de actie een verkenning betreft, volgt – afhankelijk van de uitkomsten – aansluitend een plan van aanpak voor de uitvoering. Als dit plan van aanpak een beleidswijziging betreft of extra financiële middelen vergt, leggen we dit eerst ter beoordeling voor aan het college.

De lange termijnwensen zoals beschreven in hoofdstuk 2 starten afhankelijk van de aard en intensiteit in de loop van 2010/2011. Voor allemaal geldt dat ze in 2012 zijn afgerond danwel geïmplementeerd.

NB. wanneer gedurende de looptijd van de nota nieuwe ideeën ontstaan of zich nieuwe kansen voordoen om de in de nota “Over chillen en participeren. Visie op jongeren en vrije tijd 2009–2012” geschetste kaders verder vorm te geven, dan werken we die waar mogelijk al gedurende de looptijd van deze uitvoeringsnotitie verder uit.

Organisatie

DMO, Programma Jeugd draagt de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van deze notitie, waarmee we invulling geven aan de in de nota “Over chillen en participeren. Visie op jongeren en vrije tijd 2009–2012” geschetste kaders. Het trekkerschap is in handen van de deelprogramma-manager Jeugd en vrije Tijd. Voor de beschreven acties/ projecten zijn of worden indien nodig projectleiders aangewezen in overleg met betrokken afdelingen. De verantwoordelijkheid voor het reguliere vrijetijdsaanbod op de terreinen Sport, Cultuur, Welzijn, Onderwijs (b.v. Brede School) ligt uiteraard bij de desbetreffende inhoudelijke afdelingen. De inspanning om dit aanbod zoveel mogelijk te richten naar de in de nota benoemde doelen is uiteraard een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het in te stellen platform van professionals (vanuit gemeente en het veld) kan hier een belangrijke aanjagende en monitorende rol vervullen.

Verantwoording

Over de voortgang en resultaten zal worden gerapporteerd bij de Programmabegroting en verantwoording.

Communicatie

Over de uitvoeringsnotitie als zodanig vindt geen specifieke externe communicatie plaats. We bekijken per actie welke mogelijkheden er liggen voor communicatie.

Participatie

Per actie bekijken we of en hoe we participatie kunnen vormgeven. Uitgangspunt is dat we jongeren waar dit enigszins mogelijk en zinnig lijkt, willen betrekken bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid dat op hen betrekking heeft (niet alleen voor, maar ook met jongeren). Bij de al gestarte uitvoering van de eerste actie (ontwikkeling van een brede jongerenwebsite; overigens ook het resultaat van participatie van de doelgroep!) brengen we dit uitgangspunt al volop in de praktijk: jongeren zijn en worden actief betrokken bij de ontwikkeling, PR én het beheer (jongerenredactie) van de site.

Colofon

Uitgave

Gemeente Utrecht,
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling,
Programma Jeugd

Vormgeving

Punt Grafisch Ontwerp, Zeist

Fotografie

Willem Mes, Utrecht

Datum

December 2009